

De gevangenenbewaarder

Periodethema: Paulus op reis
Handelingen 16: 23-40

KERNTEKST

'Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' (Hand. 16: 30b)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De gevangenenbewaarder is tot een belangrijk inzicht gekomen. Hij kan niet verder leven zoals hij nu leeft. Hij moet zalig worden, maar hij weet niet wat hij daarvoor moet doen. Paulus wijst hem op het geloof in de Heere Jezus.

BEGINSITUATIE

Paulus is op zijn tweede zendingsreis, samen met Silas, Timotheüs en Lukas. Ze zijn in Filippi aangekomen. Het hart van Lydia is geopend. Paulus heeft in de Naam van Jezus Christus een boze geest geboden uit een slavinnetje te gaan, die hen voortdurend nariet. De meesters van het waarzeggende slavinnetje zijn boos, omdat ze geen geld meer kunnen verdienen. Ze hebben Paulus en Silas voor de stadsbestuurders gesleept. Die hebben hen geseld en in de gevangenis geworpen.

DOELSTELLINGEN

- Kinderen leren dat de Heere er ook bij is in moeilijke omstandigheden.
- Kinderen leren wat ze moeten doen om zalig te worden.
- Kinderen leren dat ook kinderen gedoopt mogen worden.

INDELING

- In de gevangenis in Filippi.
- Een aardbeving.
- De wanhoop van de gevangenenbewaarder.
- De bekering van de gevangenenbewaarder.

- Paulus en Silas in het huis van de gevangenenbewaarder.
- Paulus en Silas verlaten Filippi.

OPMERKING

Bedenk dat de door de gevangenisbewaarder gewenste zelfdoding in sommige gevallen bijzonder gevoelig kan liggen.

ZINGEN

Psalm 42: 5; 105: 5

'Genade ze oneindig groot' (OTH 182)

'Groot is uw trouw o Heer' (OTH 149, WK 432)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 42: 5 Zelfs in de nacht, dat is in de uiterste nood, zingt de dichter God de lof toe. Zijn verwonde hart brengt hij bij de Heere. Hoe kan dat? Omdat hij zijn verwachting op Hem stelt. Denk aan Paulus en Silas in Hand. 16: 25. Ze zingen in de nacht, in de kerker.

MATERIALEN

Met behulp van een kaart van de zendingsreizen van Paulus kunt u de route die Paulus aflegt aanwijzen.

BORDPLAN

De Heere opent een hart in Europa, daar wordt de duivel niet blij van.

INTRODUCTIE

Vraag de vertelling over Lydia terug en/of schets zelf kort waarom Paulus en Silas in de gevangenis terecht zijn gekomen. Vraag de kinderen wat een gevangenis is, hoe de omstandigheden daar zijn en of je er zomaar uit kan. Vraag wat het betekent als de dominee of een zendeling in de gevangenis zou zitten.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Zal de blijde boodschap nu niet verder kunnen gaan?

Vertelling

Daar zitten ze. Diep onder de grond, in de gevangenis. Paulus en Silas, ze zijn gevangen gezet door de stadsbestuurders van Filippi. In de Naam van Jezus Christus hebben ze een boze geest geboden uit een slavinetje te gaan. De boze geest moest luisteren en is uit het meisje weggegaan. Nu kan ze niet meer waarzeggen. De meesters van het slavinetje zijn zo boos geworden. Ze hebben Paulus en Silas voor de stadsbestuurders gesleept. Die hebben hun kleren uitgetrokken en Paulus en Silas zijn gegeseld. Op hun blote ruggen staan nu rode striemen, zo hard zijn ze geslagen.

Met die zere ruggen zitten ze in de gevangenis. De gevangenenbewaarder heeft ze in de best beveiligde gevangenis gezet. Het diepst weg onder de grond. Je komt er niet zomaar uit. Paulus en Silas mogen niet ontsnappen. Hun voeten zijn vastgemaakt in een grote, houten balk. Ze kunnen geen stap zetten. De duivel is blij. De apostel in de gevangenis: nu kan de blijde boodschap van de Heere Jezus niet verder verteld worden. De duivel heeft zijn zin. Wat vinden Paulus en Silas daarvan? Zijn ze verdrietig omdat ze in de gevangenis zitten? Zijn ze boos op de stadsbestuurders, op de meesters van het slavinetje of op de gevangenenbewaarder? Het lijkt er niet op! Paulus en Silas zitten niet te huilen of te mopperen in de gevangenis. Ze gaan zingen, midden in de nacht. Ze zingen voor de Heere! De andere gevangenen luisteren ademloos. Dat hebben ze nog nooit meegemaakt. Gevangenen die helemaal niet boos of verdrietig lijken, maar blij gaan zingen. Paulus en Silas moeten een geheim hebben. Een geheim waardoor je blij blijft in moeilijke omstandigheden. *Het geheim is het geloof dat de Heere altijd voor je zorgt, waar je ook bent.*

En de Heere? Hij laat Zijn knechten niet in de steek. Hij laat het plan van de duivel niet lukken. Er moeten nog meer mensen de blijde boodschap horen. De apostelen mogen niet in de gevangenis blijven. Midden in de nacht begin de grond te schudden.

De gevangenis trilt op haar fundamenten, de grote stenen waar de hele gevangenis op is gebouwd. De zware deuren, die zo goed op slot waren, schieten allemaal open. Ook de kettingen waar de gevangenen mee vastgebonden zijn, gaan los. Paulus en Silas hebben opeens geen boeien meer om. Hun voeten zijn losgeschoten uit de zware, houten balk. Ze kunnen zo de gevangenis uitlopen en alle andere gevangenen ook. *De Heere bevrijdt Zijn knechten die op Hem vertrouwen.*

De gevangenenbewaarder komt snel aangelopen. Hij is wakker geworden van de aardbeving en wil controleren of de gevangenis nog wel op slot zit. Maar als hij bij de gevangenis komt, schrikt hij enorm. De deuren staan wagenwijd open. Alle gevangenen zullen wel ontsnapt zijn, denkt hij. En hij zal de schuld krijgen. Hij heeft niet goed op gevangenen gelet. De stadsbestuurders zullen hem straffen, misschien krijgt hij wel de doodstraf. Hij kan net zo goed... De gevangenenbewaarder pakt zijn zwaard om zichzelf van het leven te beroven.

‘Doe uzelf geen kwaad!’ klinkt er een stem uit het donker. ‘Wij zijn allemaal hier. Er is niemand gevlucht!’ Het is Paulus die het roept. Hij wil niet dat de gevangenenbewaarder zichzelf doodt. Of beter: de Heere wil niet dat de gevangenenbewaarder zichzelf doodt. Hij heeft een beter plan met hem.

De gevangenenbewaarder beveelt zijn knechten om licht te brengen. Als ze licht gebracht hebben, gaat de gevangenenbewaarder de gevangenis in. Zo snel zijn voeten hem kunnen dragen, rent hij naar de cel van Paulus en Silas en valt bevend op zijn knieën voor hen neer. Wat wil hij? Wil hij Paulus bedanken dat hij zichzelf niet gedood heeft? Nee. De gevangenenbewaarder heeft een vraag. Een levensbelangrijke vraag. De belangrijkste vraag van je leven. Hij vraagt aan Paulus en Silas: ‘Wat moet ik doen om zalig te worden?’

Het antwoord van Paulus en Silas is eenvoudig. De gevangenenbewaarder hoeft niet veel te doen en hoeft ook geen moeilijke dingen te doen. Paulus zegt: ‘Geloof in de Heere Jezus en je zult zalig worden, samen met iedereen in je huis.’ De gevangenenbewaarder neemt Paulus en Silas mee naar zijn huis, dat dicht bij de gevangenis staat. Paulus vertelt alles over de Heere Jezus. Dat Hij gekomen is om te lijden en te sterven voor de zonden van mensen. En dat Hij is opgestaan om Zijn overwinning op de zonde, de dood en de duivel uit te delen aan de mensen. Die nacht begint de gevangenenbewaarder te geloven in de Heere Jezus en vertrouwt er op dat de Heere Jezus ook zijn zonden vergeven heeft. *Vertrouw jij de Heere Jezus al zoveel dat je het zeker gelooft: de Heere Jezus is ook voor mijn zonden gestorven?*

De gevangenvaarder gaat de wonden van Paulus en Silas verzorgen. Die rode striemen op hun rug doen flink zeer. Die wonden moeten schoon-gemaakt worden, anders gaat het nog meer pijn doen. Voorzichtig wast de gevangenvaarder de ruggen van Paulus en Silas schoon. Dan wordt de gevangenvaarder gedoopt. Hij hoort nu bij de Heere Jezus en krijgt het teken van de Heere Jezus aan zijn voorhoofd. En niet alleen hij, iedereen die in het huis van de gevangenvaarder is, wordt gedoopt. Zijn vrouw, zijn kinderen en ook zijn slaven. De Heere is gul. Hij zegt tegen de andere in mensen in huis: 'Ik wil dat jij er ook bij hoort, Ik wil jou ook vergeving van zonden geven.' *Dat belooft de Heere aan iedereen die is gedoopt. Dat belooft Hij ook aan jou. Vraag het aan de Heere: 'U heeft beloofd dat U mijn zonden wil vergeven, wilt U mij leren geloven dat U het echt doet.'*

De volgende dag zitten Paulus en Silas bij de gevangenvaarder en zijn gezin aan tafel. Ze eten samen en zijn blij dat de gevangenvaarder met zijn hele huis in de Heere Jezus is gaan geloven. Het plan van de duivel is mislukt. Hij kan de blijde boodschap niet tegenhouden. De apostelen zijn uit de gevangenis bevrijd en er zijn nog meer gelovigen bijgekomen. Dan wordt er op de deur geklopt. Een boodschap van de stadsbestuurders. Paulus en Silas mogen vrijgelaten worden. Misschien hebben ze door de aardbeving begrepen dat het echt mannen van God zijn. De gevangenvaarder geeft de boodschap aan Paulus en Silas door: 'U bent vrij, u mag in vrede verder reizen.' Maar dat wil Paulus niet. Hij wil dat hem recht gedaan wordt. Paulus heeft het Romeinse burgerrecht.

Volgens dat recht mag hij niet gestraft worden zonder veroordeling. Paulus zegt: 'De stadsbestuurders hebben mij in het openbaar gezeseld, zonder dat ik was veroordeeld. Dat mag helemaal niet, omdat ik een Romein ben. En nu willen ze dat ik in het geheim de stad verlaat? Dat is niet eerlijk. Ze moeten me zelf uit de gevangenis komen halen en excuses aanbieden.'

De stadsbestuurders schrikken als ze de boodschap van Paulus horen. Ze hebben een Romein gezeseld. Dat mag helemaal niet. Straks zullen zij nog straf krijgen. Zo snel mogelijk gaan ze naar Paulus en Silas toe en smeken hen of ze de stad willen verlaten.

AFSLUITING

Paulus en Silas verlaten Filippi: de eerste stad in Europa waar het evangelie heeft geklonken. De blijde boodschap kan verder gaan! De duivel heeft geprobeerd het werk kapot te maken, maar de Heere Jezus is veel sterker. Hij geeft een nieuw hart aan de gevangenisvaarder, terwijl die eigenlijk niet meer wilde leven. Zo groot is de genade van de Heere!

VERWERKING

1. Laat de kinderen de gevangenis tekenen zoals zij die zich voorstellen. Laat ze de regels uit het psalmversje er boven schrijven: 'Ik zal Zijn lof zelfs in de nacht, zingen daar ik Hem verwacht!'
2. Ga in gesprek met de kinderen over de doop. Wat betekent dit voor hen? Waarom mogen ze blij zijn dat ze gedoopt zijn? Wat belooft de Heere als je wordt gedoopt? Wat vraagt de Heere van je als je gedoopt bent?

